

F O A I E

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 39.

Duminică 29. Septembrie.

1841.

НЕТРЕБНИЧІА

Дивѣцъ тѣри лор проіектате пептръ шкоалеле націонале din Țințaria, декларатъ де комънитатеа din Kénkö. (Капет).

Фізікъ (щійца патреї). А кѣноаще патѣра маї віне дін кѣм о кѣноащем, ам дорі кѣ адевърат, дпсѣ пѣмаї дп кѣт о маї вотатъ кѣноащере аї ачеїаш пѣар фолосі поаѣ трѣпѣще ші сѣлетѣще. Спре пілдѣ, кѣм се фаче кѣркѣвѣл пѣ волта черїлѣлї, токма пѣ дорім а щї, пептрѣкѣ орї вом крѣде, кѣмкѣ ачела есте дрѣмѣл де прїмѣларе а лѣї Dămnezeș ші а дпцѣрїлор, орї кѣ есте продѣс прїп разелѣ соарелѣї, пептрѣ пої тот ва фї фѣрѣ фолос. Іар кѣмкѣ grindina пѣ есте пѣдеапсѣ дела Dămnezeș, чї кѣ еа каде дѣпѣ чеа маї сїмплѣ леѣе а патреї аколо, внде о траѣе гревтатеа чеа фіреаскѣ, ші кѣ фѣлцѣрѣл, тѣпетѣл ші трѣспетѣл есте о жѣкѣрїе а патреї аша сїмплѣ ка ші авѣрїреа грѣmezii поастре де гѣноїѣ, ачѣаста токма пѣ воїм а о щї, ва пѣ вѣкѣрѣм кѣ ші домнїї чеї едѣкадї пѣмаї пѣпѣ атѣпчї ле дпн де жѣкѣрїї а патреї, пѣпѣ кѣнд ачеле се аратъ пѣмаї дін депѣртаре; дар дндатъ кѣм дін пѣорѣл че спѣлнзѣрѣ грѣѣ деасѣпра капетелор лор се репѣде трѣспетѣл,

дндатъ ші пѣсте воїа лор дпчѣп а сїмдї, кѣмкѣ ла вп астѣелїѣ де жок мїнѣпат, се маї амѣстѣкѣ ші о амѣтѣ тѣпѣ пѣтерпїкѣ.

Астрономіе. Кѣмкѣ соареле стрѣлѣче ші дпкѣлзеѣе, сїмдїм; кѣмкѣ лѣна скѣде, се дпмпле, ші се дпоеѣе, ведем: іар' дакѣ скїмѣвѣрїле ачѣстеа вор фї авѣнд чева іпфлзїнгѣ ші че фелїѣ ачѣаста, асѣпра економїеї поастре, пічї ачѣї домнїї прокѣпсїдї пѣ щїѣ, вѣлѣл зїче: аша, алѣл: ва пѣ. Шї дпнтре стеле кѣноащем кѣтѣва, каре поаптеа пѣ слѣжеск дп лок де чеасѣ, ші ла каре поате кѣ маї тѣлдї домнїї едѣкадї пічї пѣ прїчѣп. Іар кѣмкѣ соареле есте дела пої дп депѣртаре де 20 мїліоане мїлѣрї ші кѣ Dămnezeș щїе де кѣтѣ сѣте де мїї де орї е маї маре декѣт пѣтѣлѣл, п'авем пічї о трѣвзїнгѣ а ле крѣде, — пептрѣкѣ ачѣстеа ле пѣтем пѣмаї крѣде, іар пѣ ші щї. Шї оаре че кѣщїг аѣ адѣс домнїлор челор едѣкадї ачѣа щїїнгѣ де вп веак, кѣмкѣ соареле стѣ ші пѣтѣлѣл се мїшкѣ; ші че пагѣвѣ пѣаѣ прїчїнзїт поаѣ кѣ крѣдем алѣелїѣ? токма пімік. Ачѣїа карїї опрїрѣ соареле пептрѣ тоатѣ вѣчїа, іар пѣтѣлѣл мїшкѣл дѣл дін пѣлктѣл сѣѣ дп рѣпсерѣ пептрѣ тотдеаѣна, маї пѣдїп фолосїрѣ пѣатѣлѣї оменеск декѣт ачѣїа, карїї аѣ афлат акѣл

ши меншенгъла de a цесе; ши ятъ къ пе ачешя пици din нъме пѣи кълорашем, iar' de чеia лъмеа пѣрѣреа се ва мира ши ми пзна. Антрачеша ачешаа тревѣе съ ле днделешем снгър деспре попорѣла de рѣнд, тѣкаркъ вине шим, кѣмкъ сѣнт фоарте тѣлци domni, пе карѣи пѣ есте словод аї пѣми пици прощѣи пици пѣчюпмци, ши тотѣн деспре тоате ачешаа шѣѣ токма атѣта кѣт ши пої. — Акѣта рѣгѣм пе ачеї domni патронї аї едѣкациеї попорѣлѣи, кѣм ши дн че кил ар пѣтеа фолосї тоате ачешаа омѣлѣи сѣрак дн прѣвѣндѣ материалѣ; кѣм ши дн че кил ар пѣтеа стрѣвате ачешаа ла днновилареа пѣравѣрїор лѣи? Kredem пої ачешаа, кѣмкъ двоастрѣ прокопсїцилор, тоате кѣте ле ворѣрѣм пої ачї din есперїицѣ, ла вѣцї цїнеа пѣмаї de пїце сѣѣтошїрї проасте; днсѣ пої тотѣн, кѣнд near фї словодѣ адепѣреа, маї вѣкѣрошї ам прїїмї зп рѣштѣторїѣ днгрѣшат, сѣѣ о пѣреке de вої, дѣкѣт лѣцїна адѣлѣтѣрѣ din шїицелѣ дншїрате: пѣнтрѣкъ порчїи ши воїї пе адѣк вѣне кѣшїгѣрї, iar' шїицелѣ ачешаа нимик. Ної орї кѣнд 6 ворѣа деспре матерїа ачешаа, тотѣаѣна пе адѣчет аминте de ачешаа коконїцѣ, каре днвѣдѣсе чїнчї ані de зїле а жѣка пе фортепїано, ши даскалѣлѣи сѣѣ плѣтїсе 1500 фїорїнї. Авїа днвѣдѣсе вїне фортепїано, — сѣ ши тѣрїтѣ ши песте зп ан кїар ши фортепїано ши лаѣ вѣлѣѣт, пѣнтрѣкъ еї дн маї плѣчеша а кѣѣта гѣпелѣ de оѣѣ, de кѣт а кѣпта, ши пѣкѣршат се кѣїа пѣнтрѣ че пѣ шнаѣ пѣстрат ачеї 1500 ф., пе карѣи іаѣ арѣкат аша фѣрѣ треавѣ. Дакѣ се афѣ ши маї тѣлте коконїце de ачешаа, пѣ шим, днсѣ атѣта шим, кѣ тѣлте фоарте вѣкѣроасе шар скїмѣа лїмѣа

францозеаскъ кѣ ванї, кѣ карї аѣ кѣмпѣрато.

Релїцие. Еї, вѣнїи поцїрї de Domni че сѣптедї! іа пѣ фїдї аша пѣдрѣпцї кѣтрѣ пої ши пѣ гѣндїцї кѣ сѣптем аша кѣмплїт de процї дн релїциа поастрѣ; кѣчї пої ам кѣѣѣа а пе рѣштѣши, кѣмкъ тѣлци domni сѣнт, карї се пѣтѣрѣ пе сїпе днтре чеї днвѣдѣцї ши едѣкацї, iar' din релїцие авїа шїѣ атѣта кѣт пої ши прѣлчїи поцїрї. Аѣ пѣ kredem пої тоцї, вѣмкъ есте зп Дѣмнезеѣ атот пѣтернїк, каре фѣкѣ черїѣл ши пѣштѣнтѣл ши пе пої жѣ ачешаа din нимик? аѣ пѣ kredem, кѣмкъ ачешаа Дѣмнезеѣ есте а тот вѣзѣторїѣ ши шїѣторїѣ? кѣмкъ ел есте жѣдѣкѣторїѣ дрепт каре ва респлѣтї вїнелѣ ши ва пѣдепсї рѣѣл? кѣмкъ азї тѣпне vom da лѣи сокотеалѣ стрѣпсѣ пѣнтрѣ тоате фантелѣ ши кѣвїнтелѣ поастрѣ? Аѣ пѣ kredem пої, кѣмкъ сѣѣлетѣл пе есте пѣнтрѣторїѣ ши кѣ дн лѣмеа чеешалѣтѣ пѣмаї фантелѣ вѣне аїчї кѣшїгѣте дн вор фаче пе ел дн вѣчї фѣрїчїт? Аѣ пѣ сїмшїм ши пої, кѣмкъ рѣѣѣтеа траѣ дн вртѣшї пѣодїхѣл din лонтрѣ ши din афарѣ рѣшїнаре ва ши пѣдеапсѣ. Ши дѣпѣче ачешаа пїчїа сѣта парте пѣ фаче din шїицѣа поастрѣ релїциоасѣ, оаре пѣнтрѣ че ам фї пої дн тѣсѣрѣ аша кѣмплїтѣ пѣкѣпоскѣторї дн релїцие. Доар' кѣ ачешаа пѣ вѣцї зїчѣо Двоастрѣ, кѣмкъ пої пѣ шим deосївї вїнелѣ din рѣѣ. Дар пе днтреавѣ domni: „кѣчї сѣптедї аша рѣи ши деморалїзацї?“ Пѣпѣ кѣнд vom авеша порочїре а вѣ рѣспѣnde маї пе ларг ла ачешаа, тѣлцѣшїдїѣвѣ Domnilor астѣдатѣ кѣ о сїмплѣ рефлѣксїе: пѣнтрѣкъ сѣптем оаменї славї ши пѣнтрѣкъ ши пої ка ши domni чеї днвѣдѣцї вїнекрѣ

създі, Dămnezeş mai ştie din че прічинъ, аѣ дитре челе реле? — Еѣ пѣ крещъ въ де тѣлте орї маї тѣлт іѣвѣм калеа зѣвл дитре четиторїи маї ва венї ма ачел рѣтъчирїи декѣт калеа чеа адеврѣатъ. — кѣдетѣ, съ зїкъ, дитре челе вѣле, шї де ар венї, л'аншѣ рѣга съ четѣскъ маї дн- пѣтр'ачеа. Двоастръ тоате ачестеа съ пѣ ле сокотїдїаша, ка шї кѣм пої ам до- рї а ведеа едѣкаціа попорѣлї кѣ тотѣл пѣрѣсїтѣ, ва пої токма о дорїм, дѣсъ кѣ тотѣл алтѣелїѣ шї маї вїне декѣт се фа- че ачееа акѣта. Дакъ лѣтеа п'ар креде, кѣткѣ оатемїи пѣпвѣдадї пѣцїѣ ворѣи дн- делеледеце нїмїк — кѣм се кредеа днмаїн- те пѣмаї кѣ анї треїзечї, кѣткѣ ачела ка- ре пѣ шїа вїне лѣтїнеце, пѣ поате фї ом днделемт — пої ам рекомѣнда о поаѣ сїстемѣ де едѣкаціе, каре фѣрѣ дндоїалѣ ар рѣврѣса маї тѣлт фолос материал шї морал днтр'ѣн ап, декѣт аѣ рѣврѣсат а- чеаста де акѣт дн време де зече анї *).

Дат дн Кѣпкѣ 12 Август 1841.

Днпѣрѣтшїт де I. К — ж.

Notarїѣ.

(Din Századunk)

ТЕОРИА СЪРЪЧІЕІ

De Пенархѣ.

(Ѣрмаре).

Днтрѣбѣ, адекъ Апоретїчїи, ѡре съ- рѣчїа съ пѣте пѣтѣра днтре челе вѣне,

*) Четиторїа каре ва трече кѣ вѣлѣ лѣаре а- мїнте песте ачест артїкол, маї кѣ ва пѣтеа гѣчї, вnde адїнтеазѣ пѣвлїчїтатеа зѣгрѣа- скѣ дн Пожон, кѣ лѣдїреа астор фелїѣ де ідеї. Редакція дн партѣшї ва днгрїжї а днпѣрѣтшї маї тѣрзїѣ шї режѣлтатѣл ѣ- нор десватерї ка ачестеа: днн че прїчинъ? Веде орї чїне. — —

Днс. Ред.

аѣ дитре челе реле? — Еѣ пѣ крещъ въ зѣвл дитре четиторїи маї ва венї ма ачел кѣдетѣ, съ зїкъ, дитре челе вѣле, шї де ар венї, л'аншѣ рѣга съ четѣскъ маї дн- пѣтр'ачеа. Дарѣ тотѣшї аѣ фостѣ ѡмїнї, ка- рї пѣ пѣмаї аѣ зїсѣ сѣтплїче, чї аѣ скрїсѣ шї кѣрдї маї шї грѣсе спре днтр'їреа ачестеї ідеї стрѣїне; шї днкѣ ѡмїнї де ма- ре аторїтате. — Еѣ пѣтескѣ вѣпѣ тотѣ че мї адѣче пѣлѣре, шї рѣѣ тотѣ че мї адѣче дѣрѣре. Акѣтѣ, кѣтѣ зїче Сократе съ каде пѣмаї а шї о дїрѣ де Математї- кѣ, спре а пѣтеа днтинѣ днтре тѣлтѣ шї пѣцїнѣ, шї спре а жѣдека, оаре че мї адѣ- че акѣта о пѣлѣре мїкѣ, вѣшї ва адѣче маї апої о дѣрѣре маїре; шї чемї адѣче акѣта о дѣрѣре мїкѣ пѣ мї ва адѣче маї апої о пѣлѣре маїре; — шї сѣттемѣ га- та. Кѣтѣкѣ Сърѣчїа адѣче тѣлтѣ дѣрѣ- ре шї пѣчї о пѣлѣре, съ днделелеце фѣрте лесне днн дефїнїчївнеа датѣ, шї съ ѡва дн- делелеце шї маї лесне днн челе че вомѣ зї- че; шї кѣтѣ кѣ еа пѣ пѣмаї пѣ адѣче пѣчї ѣн вїне, чї днкѣ траце тѣлте шї маї рѣ- ле дѣпѣ сїне, іарѣшї вомѣ арѣта сѣргѣ- їндѣне пре Апоретїчїи а рѣшїна. Шї а- шїа сърѣчїа трѣвѣе сокотїтѣ, днкѣ дн днчепѣтѣ, ѣн рѣѣ шї ѣн рѣѣ прїнчїпалѣ, ѣн рѣѣ пѣскѣтѣ днн тѣлте рѣле, шї ѣн рѣѣ днн каре съ пѣскѣ тѣлте рѣле.

Акѣтѣ съ тречемѣ ма адоѣа днтре- вѣчїне. Де вnde съ траце сърѣчїа? —

Кѣсселе каре продѣкѣ сърѣчїа, дѣсѣ де треї спѣде, адекъ: пѣтѣралѣ, соціалѣ персоналѣ. — Чей че сѣ днвѣдадї а ведеа тотѣ пѣртїчївнї фѣкѣте дѣпѣ лецїле че пропѣне лѣцїка, каре комѣндѣ а фаче пѣртїчївнеа дїхотопѣ дѣндѣ есемплѣ: "Тѣ- те зѣгїрїле дѣсѣ аѣ дїрѣпте аѣ ѡвлїче;"

*)

дин карі апої іарь іеа оїеце каре ратѣ ші
лѣ днпърдѣеце дн алѣе дозъ тотѣ дѣпъ
ачеа леце зикандѣ: „Фнгіэріле овліче сѣ
аѣ акъте аѣ — овтѣсе,“ ші не пѣтандѣ
чел дїрептѣ маї тѣлтѣ днпърці, фаче дн
офентѣ пѣртїчїзне трїхотомъ, днпсъ пѣ де
о, датъ кѣтѣ ам дндрѣспїтѣ еѣ, — ачеція
зїкѣ сѣ потѣ свѣпра ші пѣ потѣ жѣдека
де ідіот, пентрѣ каре ва сѣ факѣ зпа ді
хотомъ, зїкандѣ дѣпъ леціле лор: Каз
селе сѣрѣчїеї дсѣ аѣ патѣрале аѣ кѣл
тѣралѣ. Акѣтѣ чѣле патѣрале дсѣ аѣ дн
пої, аѣ асарѣ дн пої; чѣле кѣлтѣрале дсѣ
аѣ соціале аѣ персонале. Че маї
тѣлтѣ? Сѣптепѣ скѣпаці ші де аста. —

Казселе пѣтѣрале сѣпт: 1-о Наще
реа, кѣ е фантѣ демѣстратѣ, кѣ де пѣ с'ар
паще отѣл, пѣ ар пѣтеа кѣдеа дн сѣрѣ
чїе. 2-о Болеле, карі фѣкѣ пре отѣл сѣ
ракѣ кѣндѣ днпкъ пѣ е, ші апої дѣпъ че
л'аѣ фѣкѣтѣ сѣракѣ, сѣ паскѣ іарѣшї дн
сѣрѣчїе, ші ашїа болеле кѣ сѣрѣчїа ла
олапѣтѣ факѣ зп regretium mobile. 3-о
Лѣкрареа Елементелор днкоптра пѣрѣ
дереї омінеції, кѣтѣ: фрїгѣл кѣндѣ аветѣ
лїпсъ де кѣлдѣрѣ, кѣлдѣра кѣндѣ аветѣ лї
псъ де фрїгѣ; пѣлїа кѣндѣ аветѣ лїпсъ
де сѣре, ші сѣреле кѣндѣ аветѣ лїпсъ де
пѣлїе; вѣпѣтѣл кѣндѣ аветѣ лїпсъ де лї
пїце ші лїпїцеа кѣндѣ аветѣ лїпсъ де
вѣпѣтѣ; апої фѣртѣпеле пре таре, де карі
пѣ аветѣ пѣчї одатѣ лїпсъ, кѣтѣрѣтѣрѣл пѣ
тѣлтѣлѣї, вѣлканеле, апрїндерїле прїп фѣл
церѣ, ші болеле епїдеміче кѣтѣ і колера,
тїфѣ, пѣстїленца, ші алтеле де ачесте да
рѣрї карѣ ар фаче маї вїне патѣра де пѣ
пї ле ар да.

Казселе соціале сѣпт; 1-о Апѣсарѣа
челор неавѣдї прїп чѣї авѣдї, челор маї

славі прїп чѣї маї пѣтерпїчї, челор маї
пїчї прїп чѣї маї тарї, челор де жѣсѣ
прїп чѣї де сѣсѣ etc. etc.; 2-о Бѣтїле
днпре фамїлії, днпре попѣрѣ ші днпре
цѣрї, ші рѣскоалеле.; 3-о Фѣрѣтѣрїле, рѣ
пїпїле, зчїсѣрїле, карі іарѣ факѣ кѣ сѣрѣ
чїа зп regretium mobile, ші лѣссѣл, каре
днпкъ сѣ пѣте пѣтѣра аїчї, кѣ де п'ар чї
отѣл дн соціетате, пѣ сѣ пѣте днп
леце пентрѣ че п'ар рѣсїпї авѣреа ка сѣ
стрѣлѣзчѣскѣ.

Казселе дндивїдѣале аѣ персонале
сѣпт: 1-о Дндоленца аѣ маї ромѣ
пѣце Лѣнеа, каре жѣтѣтате стѣ дн пѣ
тѣреа пѣстрѣ, іарѣ жѣтѣтате depende де
ла пѣтѣрѣ, пентрѣкѣ отѣл е ші матѣріе,
шї матѣріа е греа шї атѣрна кѣтѣрѣ чѣп
тѣрѣл пѣтѣжпѣтѣлѣї, шї ашїа днпедїкѣ мїпї
кареа отѣлѣї пре фѣца пѣтѣжпѣтѣлѣї дн
тѣрїле сале маї пѣлтѣ аѣ маї пѣдїпѣ.
Dolce far niente е о асїомѣ ашїа
де адевѣратѣ кѣтѣ мерїтѣ де а фї скрїсѣ
дн фрѣптеспѣцеле тѣтѣрорѣ іпстїтѣтелорѣ
пѣвлїче, кѣтѣ ера Γωδι σαυτων пре Бесѣ
ріка дн Делфї. 2-о Непречепереа,
каре іарѣ маї атѣта не пѣте фї днпѣ
татѣ, кѣтѣ прїп черчетаре аѣ днвѣдѣтѣ
рѣ ам фї пѣтѣтѣ ажѣпце ла кѣпоцѣреа лѣ
крѣрїлорѣ че апропїе аѣ департѣ сѣрѣ
чїа; кѣ де пѣ стѣ дн пѣтѣреа пѣстрѣ а
прїчѣне зп лѣкрѣ каре пї л'аѣ аскѣпсѣ пѣ
тѣра, еа е де вїпъ ші пѣ пої. 3-о Не
пѣстрареа дн лѣкрѣрї каре кѣ адевѣ
ратѣ шї сѣ де лїпсъ, іарѣ пѣ дн ачел пѣ
тѣрѣ аѣ дн ачел тѣпѣпѣ; каре кѣсѣ е
детѣтѣ ассѣміне чѣї де пре зрѣтѣ дн каз
селе соціале, ші пѣмаї дн ачѣа сѣ дескї
лїнеце, кѣ п'аре лїпсъ де соціетате ка сѣ
се паскѣ, фїндѣ кѣ, спре ессѣмплѣ, зп

омѣ нѣте веа сжигърѣ дн о сѣрѣ кѣтѣ
шн аѣ агонистѣ дн о сѣрѣ кѣтѣ.

Ачестеа сѣ ашиадарѣ фѣлтѣмле
принципале, дн каре есе сѣрѣчѣа, шн каре
амѣ трѣвѣи сѣ ле аствнѣмѣ дакъ амѣ вреа
сѣ скѣпѣмѣ де дѣнса. Дн кѣтѣ і пеп-
трѣ чѣле пѣтрале, ачестеа сѣ афарѣ дн
грѣдина пѣтерѣи нѣстре, шн саѣ нѣче де кѣ-
мѣ нѣ пѣтемѣ фѣци де еле, саѣ нѣмаі пѣ-
циѣ, де вѣгѣмѣ де самѣ кѣндѣ вѣнѣ, не
лѣтемѣ апѣра; чѣле социале стаѣ маі пѣл-
тѣ аѣ маі пѣциѣ дн пѣтереа ѳинилорѣ
ассоциаци, іарѣ пѣчи де кѣмѣ дн пѣтереа
вѣнѣ сжигърѣ; чѣле персоналѣ стаѣ, дн кѣ-
тѣ ам сѣмпатѣ маі свѣсѣ, дн пѣтереа нѣ-
стрѣ, іарѣ дѣсѣ дн кѣнѣвратѣ де атѣтѣа пѣ-
казѣрѣ, кѣтѣ омѣл одатѣ сѣрѣчѣтѣ авѣа ле
пѣте арѣнка де пре капѣ. — Тотѣшн рѣ-
мѣнѣ дн кѣ трѣі рѣтезѣи дѣствѣлѣ де вѣне
спре а дн пѣдека сѣрѣчѣа сѣ нѣ вѣе, аѣ
де аѣ венѣтѣ а о скѣте афарѣ.

Ачестеа сѣнт: Індѣстриа аѣ вѣр-
вѣциа, дн целѣпѣчѣвѣа аѣ шѣиѣца,
пѣстрареа аѣ крѣцареа; шн омѣл
каре ар вреа сѣ фѣе independentѣ де сѣ-
рѣчѣе, ар трѣвѣи сѣ се депрѣндѣ дн тотѣ
вѣаца са шн теорѣтѣче шн пракѣтѣче дн а-
чѣсте трѣі вѣртѣци принципале, адекѣ, а
дн вѣвѣда сѣ лѣкре, шн апоі а апропіа фо-
лосѣл шн а де пѣрта натѣва; а дн вѣвѣда а
адѣна авѣрѣ шн але фѣрѣі, іарѣ нѣ але рѣ-
сіпѣ, шн апоі але адѣна дн ефѣнтѣ, а ле
крѣца шн але дн трѣвѣиѣца спре агонѣсѣреа
алтора. Дарѣ дн ачѣстеа сѣ се дн пѣнѣзѣ
алѣци, кѣ еѣ нѣ ам пѣчи тѣмѣнѣ пѣчи во-
іе а ле контѣнѣва акѣтѣа; еѣ воіѣ сѣ чер-
чѣтезѣ апѣнѣчѣ рѣледе каре сѣ пѣскѣ дн
сѣрѣчѣе дѣпѣ че ам черчѣатѣ кѣвселе дн
карѣ сѣ паѣце дн сѣшн сѣрѣчѣа.

Ачестеа дѣсѣ дн тѣре пѣмѣтрѣ, грѣле
шн стрѣкѣтѣорѣе, пѣнѣмаі трѣнѣлѣи чѣ шн сѣ-
флетѣлѣи, нѣ пѣмаі омѣлѣи сжигърѣ чѣ шн
социѣтѣциѣ.

Вѣнѣтрѣ рѣледе дн Сѣрѣчѣе нѣскѣте,
каре стрѣкѣ трѣнѣлѣи, стаѣ дн фрѣнѣте:
фѣмѣа, сѣтеа шн пѣдѣитѣеа аѣ голѣ-
чѣвѣнеа; деа кѣрорѣ адевѣрѣ е ассеку-
ратѣ чѣне ле аѣ сѣмпѣнтѣ нѣмаі о зі. —
Пѣте кѣ ва кѣдѣа кѣва дн мѣнте а мѣ
омѣнѣне ворѣвеле мѣ Хрѣстѣс дн V. капѣ
дела Матѣѣи кѣпосѣкѣте сѣнтѣ нѣмѣе де фѣ-
рѣчѣрѣи: „Фѣрѣчѣци“ чѣі че фѣлтѣмѣнѣзѣскѣ
шн дн сѣтѣошѣнѣлѣ пѣнѣтрѣ дѣрѣнтѣе;“ дн сѣ
ачѣстеа нѣ се кѣвѣнѣ трапѣтѣлѣи нѣострѣ:
Кѣ Хрѣстѣс ворѣвѣде де фѣмѣа шн де сѣ-
теа де вѣнѣ воіе каре шн омѣ де омѣнѣе
маі вѣне ле рѣвѣдѣ де кѣтѣ сѣ кѣмѣче дѣ-
рѣнтѣеа, шн поі ворѣвѣмѣ де фѣмѣа шн сѣ-
теа дн Сѣрѣчѣе нѣскѣте, каре нѣ аѣ пѣчи
шн мѣрѣнтѣ дн сѣне де ле шн сѣфѣрѣмѣнѣ тѣ-
тѣ вѣаца нѣострѣ. — Вѣнѣтрѣ тотѣ морѣциле
чѣа маі грѣзавѣ е нѣбрѣтеа де фѣмѣе, —
шн днѣтрѣ морѣциле де фѣмѣе чѣа маі тер-
рѣвѣле*) е нѣбрѣтеа де фѣмѣе томѣна пѣн-
трѣ ачѣіа кѣ нѣ арѣ омѣл че дн вѣвѣка, карѣ
дн трѣчѣе де ѳ мѣе де орѣ пре ачѣіа кѣ
нѣ пѣте омѣл тѣнѣка, шн де о сѣтѣ де
орѣ пре ачѣіа кѣ нѣ вреа омѣл сѣ тѣнѣ-
че. Ассѣмѣне стѣ шн кѣ голѣчѣвѣнеа; нѣ-
маі кѣ ачѣаста стрѣкѣндѣ трѣнѣлѣи пѣте
стрѣка шн сѣфлетѣлѣи, маі вѣртѣосѣ омѣ-
лѣи сѣмпѣнтѣорѣѣ. Шн омѣ, сѣ нѣ зѣкѣ де
тотѣ голѣ дарѣ нѣмаі сѣрѣнѣдѣосѣ, е жѣде-
каѣтѣ ка кѣмѣ ар фѣ ел дн сѣшн сѣрѣчѣа,
el hombre pobre es todo estrazos, zikŕ
Спѣнѣи, шн чѣіалалѣци ѳинѣи карѣ дн лѣ вѣдѣ,

*) Дн фѣрѣкошатѣ.

сѣмтѣ нѣ шїѣ че възкрїе аѣ контентѣдѣ
пѣтѣндѣ рѣде де ел, шї пѣтѣндѣл сѣпѣ-
ра кѣ ватжокѣрїле лорѣ, ка кѣмѣ п'ар фї
ел дестѣл де сѣпѣратѣ сѣферїндѣ тѣте дн-
флѣсселе элементелорѣ стрїкѣтѣре, чї ар
маї авеа лїпсѣ шї де малїціа оменѣскѣ.
О Жїзвенале! Жїзвенале! кѣтѣ де вїне аѣ
пѣтрѣнсѣ аскѣцїта та мїнте ачестѣ адевѣрѣ.

*Nil habet infelix paupertas durius in se
Quam quod ridiculos homines facit.*

Кѣтѣ де таре казѣтѣ ѳмїнї пѣмаї че-
ва авѣдї а рѣде де омѣл сѣрѣндѣсѣ шї
а скорнї тотѣ фѣлїѣ де ватжокѣрї, сѣ кѣ-
пѣдѣ дїн їсторїора ачелї Домнѣ сѣжрѣчїтѣ,
каре ка сѣ нѣ стрїче тѣлцї ванї дшї лѣ-
са шервїї сѣ змѣле дн вецїмїнте рѣнте;
ѣн кѣлцѣварїѣ де кѣте орї ведеа пре а-
чещї мїшеї, фѣчеа тѣте фїгѣрїле каре по-
тѣ фї спре ватжокѣра кѣїва. Сѣрачїї шервїї
не маї пѣтѣндѣ їле сѣферї, сѣ пѣлѣпсѣрѣ
маї пре зрѣтѣ ла домнѣл лорѣ де сарка-
стїї кѣлцѣварїѣлї; Домнѣл дѣл кетѣ дн-
пайнте шї дѣл днтрѣвѣ кѣ ворѣе аспре:
Адевѣратѣ е кѣ тѣ рѣжї де вецїмїнтеле
Шервїторїлорѣ меї? Кѣлцѣварїѣл рѣ-
спїлсѣ: Домне, ачѣста нѣ е адевѣратѣ, кѣ
еѣ п'ан рѣсѣ печї о датѣ де вецїмїнтеле
лорѣ, чї пѣмаї де гѣзрїле карї сѣ дн еле
шї ѣнде нѣ сѣ вецїмїнте. — Ал доїле ло-
кѣ днтре релеле дїн Сѣрѣчїе пѣскѣте о-
кѣнѣ вѣлеле, кѣ тѣте зрѣтѣрїле лорѣ,
каре омѣл сѣракѣ нѣ пѣте печї днпедѣка
печї рїдїка, фїїндѣ кѣ тѣнїле гѣле. Ын о-
мѣ сѣракѣ стрѣнсѣ де фѣте кѣзта че сѣ
тѣнѣче, не афлѣндѣ немїка, тѣнѣкѣ нече
мере верзї, карї ѣн грѣдїнарїѣ арѣнкѣ пре
злїдѣ, де ачѣсте кѣпѣтѣ фрїгѣрїле; де фрї-
гѣрї ар фї скѣпатѣ, їарѣ нѣ аѣ авѣтѣ кѣ
че сѣ пѣтѣскѣ прескрїсѣл Докторїѣлї шї

Кїна Апотекарїѣлї, шї апїа фрїгѣрїле нѣ
не вїндекате, дарѣ прїн кѣра чеа реа маї
тѣлѣтѣ ажѣторате трекарѣ дн алѣтѣ вѣлѣ
маї греа шї дѣсѣрѣ пре омѣл дн пѣдїне
зїле дн грѣпѣ. — Днтре релеле сѣфле-
тѣлї стрїкѣтѣре сѣ потѣ пѣтѣра: їнїма
реа каре пѣртѣтѣ ѣнї кѣтрѣ алцїї, зра,
пїсма, тѣнїа шї маї пре зрѣтѣ, ваї
де лѣте! атеїсѣл. Кѣ ѣн омѣ авѣтѣ,
кѣндѣ сѣ зїтѣ ла авѣцїїле сале, дшї адѣ-
че аїнїте де ачела че їле аѣ датѣ шї дї
тѣлѣтеще *); ѣн омѣ сѣракѣ каре спре-
ашї алїпа фѣтеа аѣ ашї стѣнѣче сѣтеа, аѣ
ашї дѣкѣлї децѣратѣл трѣпѣ, е сѣлїтѣ
а прѣда, а ѣчїде аѣ а рѣпї, сѣ фаче врѣндѣ
неврѣндѣ Манїхеїѣ, шї жѣрѣ кѣ дракѣл
аѣ фѣкѣтѣ ачѣстѣ лѣте касѣ пѣнѣскѣ пре
омѣ. — Днтре чѣле че стрїкѣ Соцїетѣцїї
сѣ потѣ дїнеа: Дншѣлѣтѣрїле, фѣрѣ-
тѣрїле, рѣпїнїле, вїоленѣеле, ѣчїде-
рїле, вѣтѣїле, шї алтеле асѣмїне; кѣ
чеа маї таре парте де ѳмїнї де ачѣстѣ
спѣцѣ факѣ ачѣсте фанте дрѣчещї пѣмаї
ка сѣ капете ванї, шї казѣтѣ ванї, пѣмаї ка-
сѣ скапе де сѣрѣчїе, кѣ де п'ар фї сѣрѣ-
чїа, п'ар авеа лїпсѣ де ванї; че е евідентѣ.
— Шї ка сѣ нѣ дншїрѣтѣ маї тѣлѣ-
те: Кѣдї ѳмїнї нѣ ш'ар перде прочесѣл
де ар авеа кѣ че зѣче тѣнїле адвокатѣ-
лї? кѣдї адвокациї, дѣкѣ шї жѣдекѣторї
нѣ арѣ днторѣче дїрепѣтеа де п'арѣ фї
сѣлїдї прїн сѣрѣчїе? кѣдї преодї п'арѣ
тѣргѣї кѣ лїтѣргїа, шї кѣдї епїскопї п'ар
вїнде преоцїа, дакѣ п'ар фї сѣрѣчїа? кѣте

*) Оаре тоцї авѣцїї дшї адѣк аїнїте де Дѣтѣ-
торїѣл а тоатѣ? шї тотѣазна? Не дндоїм.
Сѣлїт есчѣпцїї тѣлте шї марї. — —

сете шаръ дinea фечорiа, де из ле ар а-
пъса съръчiа? etc. etc.

De ici сь поте клече че дiрептъ азъ
ачеиа, карі сь пълъ къ тотъ елоченда а
лъзда съръчiа ка зп вiне mare ши ка о
фiе а черълъ; кьрора потемъ нофiи сь
ле деа Dămnezeу ачел вiне mare, ши потъ,
сь не апере де ачеа фiе а iадълъ. Еъ
din партеа mea пълъ ширъ mai мълъ де
кътъ кълндъ четескъ пре Сепека; каре лжн-
тъ авереа чеа mare че поседеа, авеа im-
pădenia чеа не шърпiтъ а лъзда Съръчiа,
каре ел нечi о datъ пъ о азъ проватъ, ши
крезъ фертъ, къ де о ар фi проватъ пъ-
mai о лжнъ де вiле, о ар фi бржтъ ашиа
де таре кътъ лжнъ imпiнъчiвнеа лъ
чеа калдъ, ар фi аберитъ декъте орi ар
фi азитъ ворвiндъ де джнса.

(Ва вiна)

ОМЪЛЪ, ЧЕ ДЪ ШН БАН СЪРА-

жълъ; Dămnezeу лi дъ о miie.

„Дитро zi зп солдат шерганд ла вi-
серикъ, аскълта къ ржвнъ сѣлпта слж-
въ, бжнд сжжндъи ла вреке дитре челе-
малте, ши кжжнтъ ачеста, къ омъла че
ва да сьракълъи зп бан, Dămnezeу
лi дъ о miie, фъ пiронiт дн mиnteа лъ,
ши хотъръ дн сiне ка сьш днчерче по-
рокъла.

Джпъ ачеста сьвжршiндъсь сѣ. слж-
въ, ши iешiнд din вiсерикъ, дитимпiнъ ла
зшъ дпнаиnteи сжтъ де mилюцi че ста га-
та сь чершеаскъ дела релiциoншi оameni
мiлъ. Кжнд iел вьжнд мжпа дн вьзъ-
пар ши скодiнд зп сѣандiх дн дете зпъи

чершътор фьръ vedere че i сь пьръ mai
сьрак джпъ сдрендътrea хашелор. Апоi
шерганд чева дпнаиnte дн adese totdeo-
datъ ашпте, къ пъ лжнъ ачел сѣанд mai
авеа ши зп галвен, сь пiтъи дпдате, вь-
зъ къ мiсече пiт дпнд къ в'а mai dat
пiкьри, кжцетъ дн сiне къ поате ачел
галвен сь ва фi мiнт де сѣандъла че ла дат
чершъторълъи. Аша дар гръби а сь дн-
тоарче сьла дпталмееаскъ ши не гьсiндъл
дн преажта вiсерiчи, зрмъ а черчета ши
а сь лжоа джпъ ел пълъ че лажпсь ла ка-
са лъи, зиде iнтръ дн лъштръ ши пъ гьсi
пъ mиmиnи дн odaie де кът вьзъ джкъ о
зшъ дпнаиnteи, ла каре шерганд ши дес-
кiзiндъо iнтръ дитръ о а доа odaie: а чi
гьсiнд пъ орвъл чершътор сiнгър шезжнд
не ватръ дi дете вжпъ времеа, апоi дн-
тревъндъл пъ кжтва а гьсiт мiнт де сѣан-
дъла къ каре ла mилъит астъзи ла вiсерикъ,
вре зп галвен, дi рьсiзiвсе (къ тжнъзiре
спре мжжжлереа дитристатълъи солдат):
пъ драгъла mиеъ nam авът порочiреа касъ
фi шкат дн мжпа mea, къ вькьрос дi лаш
фi dat.

Джпъ ачеста солдатъла дi зiсъ, рь-
мжъ сьпътос вьтржне, ши дескiзжнд зша
сь фькъ къ iасъ тьгжндъо джпъ сiне, ши
рьтасъ дн лок.

Бьтржжъла сь дпшелъ, ши джкре-
диандъсь къ солдатъла а iешит афар, дн
чепъ сь ворвеаскъ сiнгър, атжчi вей mai
vedea галвен де ла mine Domъле, апоi
скимъ ворва дн, „о фьтмосъле гьльбор,
че порокъла tea дат дн мжпа mea, вькь-
ръте ши те джвеселеце къ чеймалцi то-
варошi ай тьи, аколо дн кош сьнт пат;
ах сьртанъла де mine къчi пъ поч сь вь
вьз стрължчiнд ка се шъ сатър де воi.“

Солдатъ азъинд тоате ачестеа, плин де въкрѣе съ апропие де пат виншор не песимдите съ въкрѣ, дптинде тѣна ши ѡ кошѣл къ ванѣ, къ каре апропидзсъ де зшъ, къ зп топ таре: рѣтѣи сълѣтос вътрѣне къ мѣам лѣоат партеа че Дѣмнезеѣ ми а дат, ши дндатъ о щѣрсъ.

Ла ачѣствъ не ащептатъ весте вътрѣнѣл сѣмдиндѣши непорочѣреа, грѣбѣ а съ лѣа дѣпъ ел; дпсъ солдатъ стѣвѣмидзсъ де а нѣ пѣтеа ѣешѣ афар, къ интраеа зшѣ алт ом стрѣн дп касъ, съ къпоскъ сѣмѣт къ фрѣкъ а съ аскѣнде дѣпъ зшъ.

Пѣгѣвашѣл чершѣтор че дп гонеа дѣпъ зрѣтъ, ловѣндзсъ дп пѣнткъ чел че венѣ токмаѣ кънд ачела дп да вѣпъ врешеа, ел стрѣгъ, прѣндеѣи хоѣз; мосафѣрѣл дп рѣспѣнсъ къ мѣраре: Д'апоѣ ѣѣ дп въз? (Фѣнд къ ши ѣел пѣтѣмеа де лѣпса ведерѣи). Асфел пѣгѣвашѣл дпкредѣндзсъ къ хоѣл а скѣпат, рѣтасе плин де дптрѣстаре вѣтѣндзсъ де непорочѣреа са ши къндзсъ дпн сѣфлет де чеаа че а фѣкѣт, апоѣ къ тѣпгѣре ашезѣндзсъ дппрезпѣ къ челалт дп мѣжлокѣл касеѣ, зрѣтъ ачела ал дптрева де кърѣл прѣчѣнѣи — ши къ жале снѣндѣи тоате къте ѣ съ дптѣтнлесе, съ дпвѣновѣцеа нѣ сѣне къ ѣел сѣпгѣр ша дескоперѣт комоара.

Челелалт орѣ дп рѣспѣнсъ: апа дѣсъ къвѣне съ паѣѣ простѣле, къ нѣ шѣи кът сѣѣ пѣстрезѣ, зѣтѣте ла мѣне съ те дпвѣц зп мещешѣг. Атѣпчѣ ѣел рѣдѣкъндзшѣ къчѣла дпн кап, о дптѣнсъ кътре пѣгѣваш. Ја пѣпѣе ѣча дп зѣсъ, веѣи кът стаѣ де фрѣмос късѣдѣ гѣлѣпашѣ мѣеѣ,

знде ла нѣмѣнѣ нѣ поате съ деа вѣлѣлалъ къ ам чева аскѣнс.

Азъинд ачестеа солдатъ че ѣереа аскѣнс дѣпъ зшъ, ши апропидзсъ дпчет де дѣпшѣи токмаѣ дптрѣчел момент кънд поменѣтѣл дптѣсесе къчѣла товарошѣлѣи сѣѣ, ѣел пѣне тѣна ши о ѣа. Възшѣи? зѣсъ стѣпѣнѣл къчѣлѣ челѣи лалт.

— Че съ въз? рѣспѣнсе ачела.

— Къчѣла къ ванѣ, кът сѣпат де вѣне късѣдѣ.

— Да че къчѣлѣ мѣ аѣ дат мѣи фрѣте къ ѣѣ п'ам прѣимѣт нѣмѣк.

Ачела дпкредѣндзсъ къ товарошѣл сѣѣ зшѣлѣ сѣл дпшале, чере къ зор къчѣла, съ апѣкъ ла чеартъ, ла гѣлчеевѣ, ши дп сѣжршѣт ла трѣптелѣи.

Солдатъ дп сгомотѣл ачела, гѣсѣнд прѣмеж дпндемѣпатеа а дескѣде зшѣа не песимдите, пѣтѣмѣ де кът съ фаче не възѣт, дпн презѣтъ къ порокѣл сѣѣ, тѣртѣрѣсѣнд къ къ адевѣрат чел, че дѣ сѣрѣкълѣи ѣп вап, Дѣмнезеѣ дп дѣ о мѣе.

Вѣтрѣнѣи орѣдѣи съ вѣтѣрѣ, съ сѣпчѣрарѣ дп презѣтъ, пѣпъ че вѣнд вѣѣатѣл дпгѣѣлѣи пѣгѣваш че авеа дпсѣрѣчѣпареа д'ал траѣе де хѣц не вѣлѣдѣи, ши кареле дптрачеастъ време дпн петрекъсе къ жокѣл копѣлор не афар, ши афлѣнд гѣлчѣеаа вѣтрѣнѣлор, ле тѣртѣрѣсѣи ка авѣзѣт ѣешѣнд нѣ зп ом стрѣн дпн касъ нѣ каре къ граѣл алергѣнд вѣѣатѣл, нѣл пѣтѣ ажѣнѣе чѣ съ дптоарѣсѣ фрѣрѣ ѣсправѣ акасѣ, дпшѣкъндзсъ дптрачест кѣп ши вѣтрѣнѣи дпн вѣлѣлаллор. Јар солдатъ рѣтасѣ вѣчѣнѣк стѣпѣнѣ нѣ довѣнда чеѣ адѣсъ галѣпѣлѣ. —

Повесте датъ афар де
Пѣтар X. Јоанѣдѣ.